

Prof. univ. dr. Feodor CHIRILĂ

M-am născut la **în comuna Carcaliu, județul Tulcea într-o familie de ruși lipoveni. Tatăl meu Chirilă Ivan a fost maistru-pescar, iar mama mea Chirilă Uliță a fost casnică. În prezent, părinții mei sunt decedați. Am trei frați și două surori. Am fost căsătorit cu Chirilă Maria Elena Angela, absolventă a Facultății de Chimie - Universitatea din București. Ea a fost profesoară gradul I de chimie și directoare a Colegiului Național "Ion Creangă" din București. Soția mea a decedat la 21 august 2001 în urma unei boli necrucițătoare. Am o fiică. Fiica mea Chirilă Liliana a absolvit Facultatea de medicină generală din București și în prezent lucrează ca medic în străinătate. În anul 2012, m-am recăsătorit cu Tamașag Eugenia care, actualmente, este pensionară.**

Am urmat școală elementară în comuna natală Carcaliu, pe care am absolvit în 1950. Între anii 1950-1955, am urmat Școala pedagogică cu limba de predare rusă din București.

În 1960, am absolvit Facultatea de Filologie a Universității din București, secția de limbă și literatură rusă, iar în 1969 - Facultatea de Limbă și Literatură Română - Universitatea din București.

După absolvirea facultății, am fost repartizat să lucrez în calitate de ziarist și lector la Direcția Generală a Presei și Tipăriturilor de pe lângă Consiliu de Miniștri, unde am funcționat până la 1 octombrie 1962. La 1 octombrie 1962 m-am transferat în interes de serviciu la Facultatea de filologie a Institutului Pedagogic din București. Aici am ocupat prin concurs postul de asistent universitar la Catedra de limbi străine.

De la 1 octombrie 1971, ca urmare a integrării Institutului Pedagogic în structura Universității din București, am fost încadrat la Catedra de filologie rusă a Facultății de Limbi și Literaturi Străine a Universității din București în funcție de asistent universitar, iar de la 16 februarie 1978 și până la 4 octombrie 1993, am ocupat prin concurs postul de lector universitar, iar de la 4 octombrie 1993 și până la

1 octombrie 1999 – postul de conferențiar universitar la aceeași Catedră. De la 1 octombrie 1999, m-am mutat de la Universitatea din București prin transfer în interes de serviciu la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine a Universității *Spiru Haret*, unde am ocupat prin concurs postul de conferențiar la *Catedra de limbi germanice slave și orientale*. Prin decizia Senatului Univesității «Spiru Haret» din 18.02.2000, am fost promovat prin concurs în postul de profesor universitar la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine.

De la 1 octombrie 1998 și 1 octombrie 1999, am funcționat în calitate de conferențiar cu normă *în cumul* la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine a Universității *Spiru Haret* unde am ținut *curs practic de limba rusă*, precum și curs teoretic de *sintaxă a limbii ruse contemporane*, iar de la 1 octombrie 1999 și până la 1 octombrie 2001, am funcționat ca profesor asociat la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine a Universității din București unde am ținut curs de *metodica predării limbii ruse*, curs de *limba rusă contemporană* – sintaxa frazei, precum și un curs opțional *Introducere în etnologia rusă*.

Între anii 1999 - 2011 am ocupat funcție de *prodecan* al Facultății de Limbi și Literaturi Străine a Universității *Spiru Haret* din București.

În 1976 am obținut titlul de *doctor în științe filologice* cu o teză consacrată *Sinonimiei în graiul rus din Carcaliu, jud. Tulcea*, care a fost publicată în 1977 la Editura Universității din București (1977 sub titlul *Probleme de sinonimie dialectală* 396 p.).

Activitatea didactică. În plan profesional am urmărit actualizarea cadrului teoretic, creșterea accesibilității cursului prin crearea unor instrumente de lucru care să cuprindă cât mai multe aplicații și date concrete de limbă, interpretate și explicate din perspectiva cadrului teoretic, precum și sporirea accesibilității cursului printr-o mai bună echilibrare a elementelor teoretice cu cele aplicative.

Domeniile în care s-a încadrat atât activitatea mea didactică, cât și cea de cercetare științifică, au fost și continuă să fie:

- *Rusistica*, mai precis, *limba rusă contemporană* (subdomeniile: *morfologia, sintaxa, lexicologia și semantica limbii ruse; istoria literaturii ruse; istoria culturii și civilizației ruse; istoria și cultura rușilor lipoveni din România*;
- *Lingvistica*, în special, *analiza contrastivă a limbilor rusă și română; dialectologia est-slavă; bilingvism și interferențe*;
- *Didactica limbilor străine*, în special *metodica predării limbii ruse ca limbă străină, precum și ca limbă maternă*.

De-a lungul carierei mele, am fost titularul cursurilor teoretice de: *Limba rusă contemporană (morfologie, sintaxă, lexicologie, stilistică)*, *Istoria literaturii ruse*,

Metodică a predării limbii ruse, precum și cursurile teoretice speciale (opționale); *Semantică contrastivă și implicațiile ei în predarea limbii ruse* și, respectiv, *Introducere în etnologia est-slavă*, desfășurând activitatea la secția de specialitate A și B, la lectorate, precum și în cadrul cursurilor postuniversitare.

Am elaborat, de asemenea, programe de perfecționare a cadrelor didactice care predau limba rusă ca limbă străină, precum și subiecte pentru concursurile didactice din învățământul preuniversitar (examenele de definitivat, gradul II și gradul I), dar și pentru tezele unice la limba rusă, pentru faza națională a olimpiadelor școlare de limba rusă ca limbă străină, unde, între anii 1977-1993, am fost președintele acestor comisii, desemnat de Ministerul Învățământului și Facultatea de Limbi și Literaturi Străine.

Principala mea contribuție la dezvoltarea acestor domenii au fost volumele:

Prelegeri de limbă și literatură rusă (coautor, vol. I, TUB, 1983; vol. II, 1985; vol. III, 1988; vol. IV, 1989) destinate profesorilor care participă la cursurile de perfecționare (reciclare), pregătirea pentru examenul de definitivat, pentru obținerea gradului al II-lea și I. Prelegerile constituie expuneri de sine stătătoare pe teme majore, de certă actualitate, din domeniul limbii și literaturii ruse, precum și de metodică a predării lor. Aceste patru volume de *Prelegeri de limbă și literatură rusă* reflectă, în fapt, realizare a cerinței prevăzute în metodologie a Ministerului Educației și Învățământului cu privire la perfecționarea care să se efectueze atât în perioadele de pregătire individuală, cât și în cea de pregătire colectivă, oferind cursanților posibilitatea ca în perioadele de instruire colectivă să se acorde mai multă atenție dezbatelor programate la seminariile teoretice și cursul practic. **Современный русский язык. Синтаксис сложного предложения** (*Limba rusă contemporană. Sintaxa frazei*, 144 p., TUB, edițiile: 1994, 1997), **Probleme de dialectologie. Graiurile rusești lipovenesci din România** (coautor, 334 p., TUB, 1993); **Методика преподавания русского языка** (*Metodica predării limbii ruse*, coautor, 388 p., TUB, 1993), **Русский язык и русская культура** (*Limbă și cultură rusă*, 240 p., Editura Fundației România de Mâine, București, 2000). Cele 8 volume de mai sus se caracterizează prin valențe teoretice de natură descriptivă și explicativă, dar și didactice, fiind considerate drept cărți de referință cu privire la domeniile amintite. Ca o confirmare a valorii lor, cele 8 cărți au fost incluse de-a lungul timpului, în bibliografia obligatorie la examenele de licență, definitivat, pentru obținerea gradului didactic II, pentru ocuparea posturilor didactice în învățământ, contribuind nemijlocit la formarea și perfecționarea profesorilor de limba rusă din România.

În perioada 2003-2005, am publicat Sinteze de curs pentru studenții din anul I și II de la învățământul la distanță (ID), precum și de la învățământul fără frecvență: *Limba rusă contemporană (morphologie, sintaxă)*; *Limba rusă - curs practic*; *Introducere în istoria și civilizația rusă* (Editura Fundației România de Mâine, București, 2003); Sinteze de curs: Limba rusă contemporană (lexicologie, semantică);

Limba rusă - curs practic; Istoria literaturii ruse(sec. XIX) pentru studenții din anul III (Editura Fundației România de Mâine, 2004); Sinteze de curs: Istoria literaturii ruse (sec. XII-XVIII), pentru studenții din anul I (Editura Fundației România de Mâine, 2005); Sinteze de curs: Limba rusă contemporană (pragmatică); Limba rusă - curs practic; Istoria literaturii ruse(sec. XX) pentru studenții din anul IV(Editura Fundației România de Mâine, 2005),iar în anii 2006-2010, am elaborat și publicat lucrările pentru studenții de la cursurile de zi, fără frecvență și ID (inclusiv celor de la masterat), pentru rusiștii care lucrează în învățământ sau în domeniul traducerii, precum și pentru lingviștii interesați de problema limbii și literaturii ruse): *Русско-румынский тематический словарь. Термины и синтагмы, том I-II* (*Dicționar tematic rus-român. Termeni și sintagme* (în colaborare cu Andrei Ivanov, Siegfried Wolf, Romeo Chivescu), vol I-II, Editura Ararat, 814 p., București, 1998; *Русский язык, том I - Морфология; том II - Синтаксис; том III -Лексикология, семантика, стилистика* (*Limba rusă contemporană*, vol. I, *morfologie*; vol. II, *Sintaxă*; vol. III, *Lexicologie, semantică și stilistică*, Editura Fundației România de Mâine, București, 2008); *История русской литературы, XI-XVIII века, том I, (Istoria literaturii ruse, secolele XI-XVIII, vol. I, Editura Fundației România de Mâine, București, 2008). De asemenea, am redactat și am introdus pe Net (în programul Blackbaord): prelegeri de *Limba rusă contemporană*, *Limba rusă-curs practic*, *Istoria literaturii ruse, secolele XI-XVIII* pentru studenții anilor I-III de la Universitatea Spiru Haret, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, prelegeri de *Bilingvism și interferențe* pentru masterat online (2006-2010), precum și cursul universitar: *История русской литературы, том II, XIX век; том III, XX век* (*Istoria literaturii ruse, vol. II - secolul al XIX-lea, vol. III - secolul al XX-lea-* Editura Fundației România de Mâine, București, 2010).*

Cursul practic de limbă rusă, precum și predarea intensivă a limbii ruse în cadrul cursurilor postuniversitare, au stat în centrul atenției mele de-a lungul întregii cariere. În perioada când am funcționat la Universitatea de stat din București, am predat limba rusă - curs intensiv în cadrul *Cursurilor postuniversitare* care au funcționat în cadrul acestei instituții, ocupându-mă, în același timp, de elaborarea de materiale didactice pentru studenți și cursanți. Astfel, împreună cu colegii mei de la Catedra de filologie rusă: Andrei Ivanov, Romeo Chivescu, Wolf Siegfried și alții, am conceput și publicat *Culegere de texte de limba rusă pentru cursurile postuniversitare (cu exerciții și vocabular)*,(400 p.,Tub, București, 1977) – un manual amplu, primul de acest fel, elaborat pe baza unei experiențe concrete de mai mulți ani la cursurile intensive postuniversitare a autorilor. Lucrarea cuprinde lecții de predare a lexicului colocvial (limbajul terminologic) din cele mai diferite domenii de activitate și a structurilor gramaticale adecvate, care să permită cursanților angajarea unor discuții libere pe teme curente și, în general, posibilitatea de

înțelegere și comunicare în modul lingvistic respectiv. De asemenea, sunt coautor la lucrările: *Практическая грамматика русского языка, Морфология* (*Gramatica practică a limbii ruse*), red. resp. prof. Ecaterina Fodor, 424 p., TUB, București, 1886); *Учебник русского языка, том IV*, (*Manual de limba rusă*, vol. IV, red. resp. Ecaterina Fodor, Mihail Marinescu, Feodor Chirilă, TUB, București, 1989); *Русский язык, учебник для высшего филологического образования, том II* (1995), *том III* (*Limba rusă*, vol I. (1995), vol. II (1997), red. resp. Ecaterina Fodor, Mihail Marinescu, TUB, București). Toate aceste lucrări se adresează, în primul rând, studenților, dar ele pot fi utilizate și de cadre didactice din învățământul preuniversitar care se pregătesc pentru examenele de grad.

În anul 2009, am elaborat și publicat la Editura Fundației România de Mâine un amplu manual de curs practic, la care am lucrat aproape 3 ani: *Русский язык, Практический курс* (*Limba rusă – curs practic*, format A4, 300 p.). (*Structura lucrării urmărește însușirea practică a limbii printre-o succesiune și prelucrare gradată a materialului fonetic, lexical și gramatical. Acolo unde este necesar, săptele de limbă sunt prezentate prin comparare contrastivă cu fenomenele corespunzătoare din limba română. De asemenea, problemelor de gramatică rusă mai dificile, în însușirea căror locutorii români întâmpină, de regulă, dificultăți, li se acordă o atenție sporită atât prin explicații, cât și printr-un volum mai mare de exemple și exerciții. Materialul are structură modulară, textele didactice pilot au fost selectate pentru a reflecta tipologia foarte diversificată a discursului scris și vorbit, permitând astfel predarea contextuală*).

Din 1992, mi s-a încredințat sarcini de predare în cadrul *masteratului* la FLLS a Universității din București. Astfel, timp de 7 ani, am predat studenților din anul IV cursul de *Introducere în etnologia est-slavă* în cadrul programului masteral de *Cultură și civilizație rusă*.

În cadrul Universității Spiru Haret, în perioada 2000-2011, am predat studenților din anul III cursurile opționale: *Teoria și practica traducerii* și, respectiv, *Introducere în istoria și civilizația rusă*, iar studenților din anul al IV-lea: *Stilistica limbii ruse literare*, precum și *Bilingualism și însușirea unei a două limbi*.

În perioada 2002-2011, la Universitatea Spiru Haret, am predat cursul intitulat: *Bilingualism și interferențe* în cadrul programului masteral *Lingvistica comparată și implicații didactice ale analizei contrastive*. Am îndrumat câte 3-4 lucrări de masterat pe an, de la înființarea acestui program în 2002-2003. În perioada anilor 2006-2010, am redactat și am introdus pe Net (în programul Blackboard): prelegeri de *Bilingualism și interferențe* pentru masterat online.

În concluzie, activitățile didactice și metodice desfășurate de mine au dus la progrese marcate în direcția *optimizării metodelor și strategiilor de predare*, prin folosirea unor mijloace moderne – casete audio și video, CD-uri și.a.; elaborarea

unor *programe analitice* complexe, bazate pe cunoașterea nevoilor și motivației studenților; conceperea de teste variate și gradate pentru evaluarea diferitelor stadii de pregătire a studenților.

Raportându-mă strict la procesul didactic, consider că am reușit să îmi adaptez continuu metodele de predare, utilizând în totalitate metodele activ-participative, foarte bine apreciate de către studenți. Racordarea bibliografică a studenților la noutățile din domeniu, pe cale virtuală, au constituit, totodată, preocupări importante în activitatea mea didactică.

În perioada 1976-2015, am făcut parte din comisii de admitere la facultate, de licență, dar și în comisii de examinare pentru obținerea de definitivat și gradul II și I didactic, precum și președinte al comisiei de titularizarea cadrelor didactice în învățământul preuniversitar. Am fost, de asemenea, numit de Ministerul Educației și Învățământului ca specialist în diferite comisii pentru susținerea tezelor de doctorat în domeniul filologic (limba rusă și limba română, etnologie est-slavă), precum și președinte al comisiilor pentru susținerea gradului didactic I în învățământul preuniversitar, președinte al examenelor de bacalaureat, președinte al Olimpiadelor naționale de limbă rusă ca limbă străină și, respectiv, al Olimpiadelor de limbă rusă maternă, precum și referent științific la diferite cărți și manuale. În perioada anilor 1986-1990, am făcut parte din Comisia națională de elaborare a programelor școlare pentru învățământul preuniversitar, la disciplina limba și cultura rusă. Comisia a funcționat pe lângă Ministerul Învățământului. Pe parcursul celor de peste 40 de ani de activitate didactică, atât la Universitatea din București, cât și, mai apoi, la Universitatea *Spiru Haret*, am condus în medie 3-7 lucrări de licență pe an pe diferite teme de limbă și cultură rusă, gramatică contrastivă, dialectologie, etnologie, didactica limbii ruse, precum și câte 2-4 disertații în vederea obținerii gradului didactic I în învățământul preuniversitar, contribuind nemijlocit la formarea și perfecționarea profesională a tinerilor ruși din România. Am fost, de asemenea, redactor coordonator la volumele de *Sinteze* la disciplinele fundamentale prevăzute în planul de învățământ, publicate, în anii 2003-2005, la Editura Fundației *România de Mâine*: vol. I – *Limbă și literatură engleză*; vol. II – *Limbă și literatură franceză*; vol. III – *Limbă și literatură germană*; vol. IV – *Limbă și literatură italiană*; vol. V – *Limbă și literatură spaniolă*; vol. VI – *Limbă și literatură rusă*. Fiecare din cele șase volume de *Sinteze* mai cuprinde, de asemenea, și disciplina *Didactica limbii străine*, precum și pachete de *cursuri optionale*, care acoperă specializări de profunzime, pe subdomenii, inclusiv limbaje de specialitate, precum și *teoria și practica traducerii*. Aceste Sinteze conțin expunerea ideilor principale și a liniilor directoare ale prelegerilor universitare. Această formă de prezentare a cursurilor universitare este o cerință a metodologiei moderne de predare/învățare, prin noua tehnologie on-line.

Activitatea instructiv-educativă și administrativă. Paralel cu activitatea

didactică, am desfășurat, de asemenea, și o bogată activitate *educațivă și administrativă*. Din 1971 am avut responsabilități la nivelul Facultății de Limbi și Literaturi Străine a Universității din București privind îndrumarea practiciei pedagogice a studenților. Am participat activ la diferite comisii și organisme guvernamentale de organizare și îndrumare a învățământului în limbile străine, precum și a învățământului în limbile minorităților naționale.

În calitate de *prodecan* al Facultății de Limbi și Literaturi Străine (1999-2011), am participat activ, alături de decanul Facultății, la organizarea examenului de licență (sesiunile februarie și iunie). Am făcut parte din colectivul Rectoratului Universității *Spiru Haret* de organizare a *învățământului la distanță* (ID), fiind, în același timp, șeful colectivului de organizarea și buna desfășurare a *învățământului de distanță* la nivelul Facultății de Limbi și Literaturi Străine. Am participat, de asemenea, la reproiectarea curriculară, în acord cu cerințele ce decurg din Convenția de la Bologna, ceea ce a presupus regândirea programelor școlare, configurarea unor noi modalități de lucru, îndeosebi din perspectiva metodelor activ-participative, în scopul realizării parametrilor de performanță, stabiliți de Ministerul Educației și Învățământului, precum și de Universitatea Spiru Haret – Facultatea de Limbi și Literaturi Străine. În perioada 2006-2010, am fost președinte al Comisiei de evaluare și asigurare a calității a Facultății de Limbi și Literaturi Străine a Universității *Spiru Haret*. În anul 2007, am elaborat *Ghidul de prezentare a Facultății de Limbi și Literaturi Străine* (FLLS) - facultate acreditată a Universității *Spiru Haret*. Ghidul de prezentare a FLLS a fost publicat de Editura Fundației *România e Mâine*, (București, 2007, 282p.) și cuprinde precizări, precum și recomandări pentru studenții FLLS privind activitatea universitară, structura anului universitar, disciplinele prevăzute în planul de învățământ pentru cursuri de Zi, ID, FR, programe analitice, discipline pentru pregătirea personalului didactic, didactica limbilor străine (engleză, franceză, germană, italiană, rusă, spaniolă), precum și alte specializări în cadrul facultății și.a.

În 1990, am fundamentat conceptul privind sistemul de învățământ la Comunitatea Rușilor Lipoveni din România (CRLR) care a fost aprobat de Ministerul Educației și Învățământului, iar în anii 1991-1992, am elaborat *primele* programe școlare pentru *ciclul primar, gimnazial și liceal* la disciplinele: *Limba și cultura rusă maternă, Religia ortodoxă de rit vechi*, precum și la *Istoria și tradițiile rușilor lipoveni* pentru elevii etniei rușilor lipoveni din România. Ca urmare, sunt considerat ctitorul *învățământului modern* în limba maternă a etniei rușilor lipoveni din România. Aceste programe școlare au fost aprobate de Ministerul Educației și Învățământului ca documente oficiale pe baza cărora se predă în prezent limba și cultura rusă maternă, se predă, de asemenea, în limba maternă, religia ortodoxă de rit vechi, istoria și tradițiile rușilor lipoveni, precum și muzica în școlile cu predare în limba română din localitățile lipovenești.

Din anul 1990 și în anul 2017, am fost coordonatorul colectivului de elaborare a programelor școlare, precum și a manualelor destinate învățământului în limba maternă a etniei rușilor lipoveni din România.

În perioada 1992-2013, am redactat și publicat singur (sau în colaborare) la, *Editura Didactică și Pedagogică*, București primele manuale de limbă și cultură rusă maternă, crestomații, dicționare și alte auxiliare didactice destinate elevilor etniei rușilor lipoveni din România (de la *Abecedar* și până la manualele de liceu), ce acoperă tot spectrul învățământului preuniversitar: *Букварь* (ediții: 1992, 1996, 2002, 2006, 2011); *Книга для чтения, сборник литературных текстов для II-IV классов* (*Culegere de texte literare pentru clasele II-IV*), în colaborare cu Andrei Ivanov), ediții: 1992, 1997, București, 247 p.; *Книга для чтения, сборник литературных текстов для V-VIII классов* (*Culegere de texte literare pentru clasele V-VIII*) în colaborare cu Andrei Ivanov), ediții: 1992, 1998, București, 519 p.; *Русский язык, учебник II класса для русских-липован* (*Limba rusă, manual pentru clasa a II-a*, în colaborare cu Ana Miron), ediții: 1996, 2002, 2006, 2011, București, 160 p.; *Русский язык, учебник III класса для русских-липован*, București (*Limba rusă, manual pentru clasa a III-a*, în colaborare cu Ana Miron), ediții: 1995, 2003, 2011, București, 153 p.; *Русский язык, учебник IV класса для русских-липован* (*Limba rusă pentru clasa a IV-a*, ediții: 1997, 252 p.); (ediția 2006, refăcută și actualizată potrivit programei școlare noi, a fost realizată de mine în colaborare cu Paşa Policov, 2011, București, 160 p.); *Русский язык, учебник V класса для русских-липован*, (*Limba rusă pentru clasa a V-a*), în colaborare cu Valentina Jercea), ediții: 1996, 2004, 2011, București, 182 p.; *Русский язык, учебник VI класса для русских-липован* (*Limba rusă pentru clasa a VI-a*), ediții: 1996, 2004, 2011, București, 226 p.; *Русский язык, учебник VII класса для русских-липован* (*Limba rusă pentru clasa a VII-a*), ediții 1997, 2005, 2011, București, 293 p.; *Русский язык, учебник VIII класса для русских-липован* (*Limba rusă pentru clasa a VIII-a*), ediții: 1999, 2005, 2011, București, 447p.; *Русский язык и русская культура*, учебник для учащихся русских-липован IX-XII классов лицеев и учителских семинарий, (*Limba și cultura rusă pentru clasele IX-XII - școli pedagogice și licee*) împreună cu Andrei Ivanov, Valentina Jercea), Ediții: 1996, (ediția a 2-a - 2002 a fost refăcută și actualizată potrivit programei școlare noi), București, 460 p.; *История и традиции русских-липован*, учебник для русских-липован VI-VII классов, (*Istoria și tradițiile rușilor lipoveni*, manual realizat pentru elevii claselor VI-VII, potrivit programei școlare noi), ediții: 2006, 2011, București, 144 p. Manualele menționate mai sus, cuprind, totodată, un capitol special destinat studiului *Bibliei*, precum și istoriei *Bisericii ortodoxe ruse de rit vechi*.

Prin originalitatea structurii și a materialului cuprins în ele, *Abecedarul* și celelalte manuale, menționate mai sus, reprezintă o premieră nu numai națională, ci și

mondială, întrucât copiii rușilor lipoveni nu au beneficiat până acum de manuale proprii. Atât Abecedarul și celelalte manuale destinate copiilor ruși lipoveni, au fost bine primite și apreciate de către specialiști și de cei, care studiază după ele limba și cultura rusă ca limbă maternă. De asemenea, Abecedarul, cât și celelalte manuale, elaborate de mine personal (sau în colaborare), au fost prezentate în cadrul expozițiilor de carte din țară și peste hotare (București, Cluj, Timișoara, Iași, Moscova (1993, 1995); Paris (1996); Regensburg (1994), Berlin (1997), Bruxelles (1998), Tokio (1999), Bratislava (1999) etc.) unde au primit aprecieri pozitive.

De asemenea, în perioada 2002- 2012, am elaborat *primele* programe analitice pentru perfecționarea cadrelor didactice care predau limba rusă maternă (definitivat, gradul II, gradul I, precum și programe pentru pregătirea continuă a cadrelor didactice la limba rusă maternă, istoria și tradițiile rușilor lipoveni, religia ortodoxă de rit vechi.

În 1992, am fost inițiatorul rețelei de inspectori pentru probleme de învățământ și educație ale rușilor lipoveni la nivelul inspectoratelor școlare județene (Brăila, Tulcea, Suceava, Iași, Constanța), precum și un inspector coordonator la Ministerul Educației și Învățământului - Direcția generală pentru învățământul minorităților naționale. Am fost, de asemenea, inițiatorul rețelei de 25 de metodiști, specialiști în predarea limbii ruse materne, pentru îndrumarea procesului de predare/învățare a limbii și culturii ruse materne în școlile localităților lipovenesti

În 1995, am fost inițiatorul și organizatorul *Primului festival național de cântece, dansuri și portul tradițional al rușilor lipoveni din România*, care a avut loc la Sarichioi, jud. Tulcea; organizarea și desfășurarea anuală a acestuia a intrat în tradiție.

În anii 1995-1996, am fost inițiatorul și organizatorul Olimpiadei naționale la limba și cultura rusă maternă a elevilor ruși lipoveni, ale cărei organizare și desfășurare anuală a intrat în tradiție.

În anii 2007-2013, am fost președinte al juriului la *Festivalul poeziei ruse* (Brăila-2007-2012; Iași -2012, faza a 2-a; Năvodari -2013).

În anul 2007, am fost inițiatorul înființării Centrului de Cercetări privind **Istoria și Cultura Rușilor Lipoveni din România**. Am elaborat un proiect de *Regulament de organizare și funcționare* a acestui Centru care a fost, ulterior, aprobat de Consiliul Director al CRLR. Fac parte, în prezent, din *Consiliul de coordonare* a acestui Centru.

Activitatea de cercetare științifică, contribuții la dezvoltarea domeniului. Activitatea mea de cercetare se concentrează în prezent asupra domeniului lingvisticii comparate și a modalităților de implementare a cercetărilor lingvistice și psiho-pedagogice cu privire la dezvoltarea competenței de comunicare și tehniciile de predare a limbilor străine. Am participat la programele de cercetare în echipă în domeniul lingvisticii comparate, axate pe aplicarea la didactica limbilor

străine a teoriilor introduse de analiza contrastivă a limbilor; limbi în contexte aloglote; bilingvismul și interculturalitatea în contextul integrării europene și al globalizării – programe fundamentale ale Facultății de Limbi și Literaturi Străine - Universitatea *Spiru Haret*. În prezent, particip la programul de cercetări în domeniul istoricii, culturii și tradițiilor rușilor lipoveni din România – program fundamental al *Centrului de Cercetări privind Istoria și Cultura Rușilor Lipoveni din România* a Comunității Rușilor Lipoveni din România.

Am prezentat peste 400 de comunicări și referate la diverse manifestări și reuniuni științifice la nivel național și internațional: congrese, simpozioane, conferințe, sesiuni științifice, mese rotunde etc. (Berlin, 1979; Praga, 1982; Budapesta, 1986; Zagreb, 1980; Helsinki, 1990; Lisabona, 1990; Moscova, 1990, 1991, 1993, 1996, 2007; Novosibirsk, 1990, 1991; Tulcea, 1993, 2009, 2012; Regensburg, 1994; Timișoara, 1996; Suceava, 1996; Bratislava, 1999; București, 2000; Brăila, 2005, Constanța – 2013, București, 2013, Tg. Fruimos -2012, Manilea – 2014, Piatra Neamț – 2015, 2017; Moscova – 2016, Kazani (Rusia) - 2017 etc.).

Am publicat, în țară și în străinătate, peste 350 de studii și articole, recenzii speciale în domeniul lingvisticii contrastive, bilingvismului, didacticii limbilor străine, precum și în domeniul istoriei culturii ruse, dialectologiei, etnologiei, istoriei și tradițiilor etniei rușilor lipoveni din România. În afară de aceasta, în ultima vreme am publicat lucrări monografice: *Minoritatea rușilor lipoveni. Originea și aşezarea lor pe teritoriul României*, (Editura KHAM, București, 2001, p.153-222, (*Lucrarea reprezintă o scurtă istorie a etnicilor ruși lipoveni din România care sunt atestate documentar-istoric de aproape 350 de ani pe pământul românesc; strămoșii rușilor lipoveni s-au stabilit în Țările Române (Bucovina, Moldova, Basarabia, Dobrogea și Muntenia) la începutul secolului al XVIII-lea ca urmare a persecuțiilor din partea administrației țariste pentru faptul că au respins reforma de cult, inițiată de Nikon – patriarhul Bisericii ruse; rușii lipoveni și-au menținut identitatea etnică rusă prin limbă, credință ortodoxă de rit vechi, prin tradițiile și obiceiurile cu care au venit din patria lor de origine – Rusia); Сказания о культуре и традициях русских-липовцев (Cultura și tradițiile rușilor lipoveni. Evocări), (Editura Bizantină, București, 2006, 245 p., ediția a 2-a -2017 și ediția în limba română -2019) (Prezenta carte cuprinde evocări ale autorului despre istoria, tradițiile, obiceiurile și sărbătorile rușilor lipoveni într-o strânsă legătură cu calendarul popular. Multe pagini din acest volum sunt consacrate folclorului pentru copii. La baza evocărilor autorului au stat amintirile lui din copilărie, observațiile personale, precum și rezultatul îndelungatelor cercetări socio-lingvistice și etnologice pe teren, efectuate de mine în localitățile cu populație compactă a rușilor lipoveni din România); *Istoria cronologică a Etniei rușilor lipoveni din România*, Editată de Institutul pentru Studierea Minorităților Naționale de pe lângă Guvernul României (ISPMN), Cluj-Napoca, 2011, 244 p.; este*

înregistrată în anul 2012 pe website-ul propriu al ISPMN: www.ispm.gov.ro. Textul prescurtat al acestei lucrări a apărut în volumul: *Cronologia minoritășilor naționale din România, macedoneni, polonezi, ruși lipoveni, ruteni, sârbi, tătari, turci* (editor Gidó Attila, Editura ISPMN, Cluj-Napoca, 2013, p.95-155). Lucrarea reprezintă o istorie cronologică pe perioada anilor 1989-2009 (pe zile, luni și ani) a Comunității Rușilor Lipoveni din România în toate aspectele sale, înregistrând evenimentele legate de sistemul instituțional al etniei (constituire, conferințe, alegeri și.a.), aspecte din viața socială, materială, culturală, religioasă a etnicilor ruși lipoveni. Протопоп Аввакум Петрович – вождь и идеолог движения русского староверчества (Protopopul Avvakum Petrovici – conducător și ideolog al mișcării rușilor staroveri), ediție bilingvă rusă și română, Editura CRLR, București, 2013, 84 p., format A; (Această carte este realizată în limbile rusă și română și este consacrată vieții și activității sfântului mucenic protopop Avvakum care a fost conducător și ideolog recunoscut al mișcării rușilor ortodocși de rit vechi, precum și rolul acestuia în lupta pentru păstrarea credinței ortodoxe de rit vechi).

Drept recunoaștere a nivelului profesional și științific atins prin activitățile și lucrările elaborate, am fost numit în repetate rânduri ca membru în comisii de acordare a titlului de doctor în științe.

De asemenea, în anul 2014, a fost publicată noua mea lucrare: Учимся говорить по-русски (Învățăm să vorbim rusește), format A4, vol. I (339 p.) și vol. II (297 p., (Lucrarea reprezintă un manual care are un caracter comunicativ și se adresează, înainte de toate, rușilor lipoveni: copiilor școlari, cât și adulților, care iau pentru prima oară contact cu limba rusă literară, dar, în egală măsură, și tuturor celor care au unele cunoștințe de limba rusă sau dețin unele deprinderi formate în liceu și vor să-și consolideze cunoștințele inițiale prin studierea și aprofundarea aspectului uzual și modern al limbii ruse. Manualul cuprinde Ciclul introductiv, precum și Ciclul I (lecțiile 1-12), reprezentând o primă etapă în însușirea practică a limbii ruse; cea de a doua parte a lucrării cuprinde Ciclul II (lecțiile 13-24) și Ciclul III (lecțiile 25-35) care au menire să lărgească sfera cunoștințelor de limba rusă, familiarizându-l pe cititor cu elemente de istorie, cultură și civilizație rusă. Toate textele tematice sunt urmate de dialoguri situative, precum și de noțiuni de gramatică și de exerciții lexico-gramaticale și lexico-semantice, care sunt axate pe tematica lecțiilor de conversație).

De asemenea, tot în anul 2014, a fost publicată cartea mea: *Bilingvismul în contextul globalizării, la Editura Fundației "România de Mâine"* (format academic, A4, 222 p.) care a fost lansată în 17 nov.2014 în cadrul Expoziției de carte "Gaudiamus" la București (Lucrarea este rodul eforturilor autorului de a reuni în paginile ei teze și concepții, descrierile lingvistice corespunzătoare acestora privind bilingvismul mai ales în aspectul lui sociolingvistic, psihosociologic și didactic,

precum și prin prisma impactului posibil pe care globalizarea (integrarea) în diverse domenii l-ar putea avea și în plan lingvistic. Descrierea faptelor de limbă sunt izvorâte din propria mea experiență și în interpretarea lor. Studiul asupra bilingvismului este făcut pe baza materialului concret și inclusiv din România, care oferă pentru o astfel de cercetare un teren deosebit de prielnic, datorită existenței mai multor minorități naționale. În această lucrare se urmărește, din antichitate și până astăzi, istoricul teoriilor, precum și metodologiile cu privire la Bilingvism, relevând, totodată, strânsele legături între lingvistica teoretică, aplicativă și cea contrastivă, examinând în mod special tipologia bilingvismului, procesele de interferență și rezultatele acesteia).

În februarie 2015, mi-a apărut cartea **Comunitatea Rușilor Lipoveni din România. Seurt istoric** (ediție bilingvă rusă și română, Editura CRLR, 76 p.), în colaborare cu Silviu Feodor și Valentin Filat).

În 1978 și, respectiv, 1992, am urmat cursurile internaționale de perfecționare de limbă și cultură rusă, desfășurate la Moscova, iar în anii 1990-1993 – am efectuat studii de documetare la Moscova, Sankt-Petersburg, Voronej, Chișinev, Cernăuți, precum și în Polonia (regiunea Mazuria), Estonia, Latvia și Letonia, precum și în Siberia (regiunile: Novosibirsk, Tomsk, Omsk). În perioada anilor 2001-2002, am participat la cursurile de perfecționare a cadrelor didactice în tehnologiile învățământului la distanță (ID), inițiate de Departamentul ID al Universității *Spiru Haret*. Am luat, de asemenea, parte, la diferite simpozioane naționale și internaționale (consacrate organizării învățământului preuniversitar și cel universitar (Bruxelles, Amsterdam, Paris, Sankt-Petersburg, Moscova -2002, 2007 ; Ulan Udă (Siberia , Soci, Astrahani, Kubani – 2016-2017).

În anul 1976 și, respectiv, 1982, 1984 și 1992, am însoțit grupul de studenți de la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine a Universității din București la cursurile de vară (luna iulie) de limbă și literatură rusă care s-au desfășurat la Institutul de limba rusă ”A. S. Pușkin” din Moscova.

În perioada 1980 – 2018, am ținut *conferințe invitate* pe teme de specialitate în centrele școlare și universitare din țară și străinătate (Brăila, Tg. Mureș, Tg. Jiu, Pitești, Tulcea, Alba Iulia, Sighetul Marmației, Călărași, Brașov, Alexandria, Suceava, Iași, Constanța, Botoșani; Moscova, Sankt-Petersburg, Voronej, Riazani, Novosibirsk, Tomsk, Omsk, Chișinău, Ulan-Udă, Kazani, Ismail, Bratislava, Varșovia, Regensburg (Germania), Bruxelles etc.).

Pe lângă lucrările publicate în volume sau periodice, am fost colaborator la Radio și Televiziunea Română (TVR), realizând peste 20 de emisiuni consacrate minorităților naționale din România, unde am făcut expuneri pe teme de istorie și cultura a rușilor lipoveni din România. De asemenea, am publicat o serie de articole, recenzii, interviuri în presa culturală din țară și străinătate.

În perioada 1995-2019, am publicat în "Zorile" - publicația bilingvă a Comunității Rușilor Lipoveni din România (CRLR), unde am susținut pagina specială Учебный раздел ("Învățământ") cu rubrica: *Для вас, школьники* (*Pentru voi, elevi!*), publicând diferite materiale de limbă și cultură rusă pentru elevii ruși lipoveni, și nu numai.

Activitatea managerială. Între anii 1962-1971, am desfășurat activitatea managerială la *Uniunea Asociațiilor Studenților din România* (UASR) în calitate de membru în Consiliul Național al *Uniunii Asociațiilor Studenților din România* și președinte al Consiliului Asociațiilor Studenților din Institutul Pedagogic (1962-1966) și, respectiv, Universitatea din București și membru în Consiliul Centrului Universitar al UAS (1967-1971). Din toamna anului 1972 și până în mai 1975, am îndeplinit funcția de secretar al Comitetului sindical pe facultate.

La 14 ianuarie 1990, împreună cu încă 7 conaționali, am fondat *Comunitatea Rușilor Lipoveni din România*. De la fondare și până în anul 1995, am îndeplinit funcția de prim-vicepreședinte, iar din aprilie 1995 și până la 6 octombrie 1996, am fost președinte al Comunității Rușilor Lipoveni din România.

În 1990, am reprezentat Comunitatea Rușilor Lipoveni din România în *Parlamentul Provizoriu* al României (C.P.U.N.).

Sunt unul din fondatorii și redactorii publicației bilingve Зори («Zorile») a Comunității Rușilor Lipoveni din România, care apare lunar, din 1990.

În perioada 1993-1996 a fost membru în Comisia mixtă a Consiliului Minorităților Naționale pe lângă Guvernul României, precum și a Consiliului Național al Audiovizualului, în calitate de specialist consultant.

În perioada anilor 1995-1996, am fost membru în Consiliul Minorităților Naționale de pe lângă Guvernul României.

La a IV-a Conferință Națională (august 1998), am fost declarat *membru de onoare* al Comunității Rușilor Lipoveni din România.

La Conferința națională din 30 august 2016, am fost ales membru în Consiliul Director al CRLR și președinte al Comisiei de învățământ și editură de carte a CR

De la 1 octombrie 1999 și până în 2011, am îndeplinit funcția de *prodecan* al Facultății de Limbi și Literaturi Străine a Universității *Spiru Haret* din București.

Sunt membru al *Asociației Slaviștilor din România*, membru *fondator* al *Asociației profesorilor de limbă și literatură rusă din România* (1990), membru *fondator* al *Centrului European de studii în probleme etnice de pe lângă Academia Română* (1990), membru al *Uniunii Internaționale de Științe Antropologice și Etnologice* (IUAES), cu sediul la Handbook (Anglia), membru al *Uniunii Federale a Minorităților Naționale din Europa* (Federal Union of European Nationalities - FUEN, membru *fondator* al *International Scholarty Association for researchers of old Ritualism* – cu sediul la Moscova, membru al *Asociației Didactice Internaționale*

de Sprijinire a Limbii Ruse (Международное педагогическое общество в поддержку русского языка) – cu sediul la Moscova.

Distincții. Pentru rezultatele obținute în activitatea de manager, precum și pentru munca educativă și cetățenească, am fost distins, în 1967 și, respectiv, în 1972 cu *Diploma de onoare* a Uniunii Asociațiilor Studenților din România.

În 1992 mi-a fost acordată *Medalia de merit* de către Asociația Internațională a Profesorilor de Limbă și Literatură rusă (MAPRJAL).

În 1996 mi-a fost acordată *Diploma de onoare* de către Asociația pentru Pace a Religiilor din România, pentru merite deosebite în promovarea și susținerea păcii și bunei înțelegeri între Religiile din România.

În august 1999, Adunarea generală a Asociației Internaționale a Profesorilor de Limbă și Literatură Rusă (MAPRJAL), care a avut loc la Bratislava, m-a desemnat membru în Colegiul internațional de redacție a revistei *Русский язык за рубежом* (Limba rusă peste hotare).

În aprilie 2010, cu prilejul celei de a XX-a aniversări a Comunității Rușilor Lipoveni din România, mi-au fost acordate *Diploma de onoare* și *Medalia de merit* ale Comunității Rușilor Lipoveni din România pentru merite deosebite, precum și pentru contribuția substanțială la fondarea Comunității Rușilor Lipoveni din România.

În anul 2014, am primit Diploma de Excelență din partea Ministerului Educației din România.

În anul 2015, am fost decorat de către Vladimir PUTIN – Președintele Federației Ruse cu *medalia "Pușkin"* pentru contribuție deosebită în dezvoltarea relațiilor culturale dintre Rusia și România, pentru promovarea și susținerea limbii și culturii ruse.

Articole, recenzii, note și referiri la activitatea și lucrările mele (Lista selectivă):

Studiul omagial consacrat persoanei mele.

Prof. univ. dr. Ecaterina Fodor, *Urmașii spirituali al lui Mihail Lomonosov pe meleagurile românești* (Ivan Evseev, Feodor Chirilă, Andre Ivanov, Pricop Chirilov), în "Zorile", I, 1, 1990, p.2.

Prof. univ. dr. Gheroghe Barbă, *La mulți ani, domnule Feodor Chirilă!*, în Zorile, nr. 4, 1998, p. 6.

Gh. Barbă, *Feodor Chirilă la 60 de ani ...*, publicat în revista "Romanoslavica", XXXVI, Editura Universității din București, București, 2000, p. 249-250.

Георгий Барбэ, *Феодору Кирилэ исполнилось 60 лет, в "*Filologie rusă," XVII, Editura Universității din București, 1999, p.401-403.

Cristina Cîrstea, *Interviu cu prof.univ. dr. Feodor Chirilă*, în "Kitej

Grad", nr. 1-2, 2007, p.2-5.

Svetlana Moldovan, *Feodor Chirilă – pragul de 70 de ani*, în "Zorile", 3, 2008, p. 8-9.

George Frol, Как создавалась Община русских-липован Румынии. Рассказывает профессор Ф. И. Кирилэ (Cum a fost creată Comunitatea Rușilor Lipoveni din România. Relatează profesorul universitar dr. F. Chirilă), în "Zorile", 7, 2010, p. 6-7.

Prestigiul profesional și științific. Am fost citat până în prezent de peste 250 de ori în teze de doctorat, în texte, precum și în lucrări cu titluri de studii la bibliografia selectivă în diseritele lucrări de specialitate, publicate în țară sau în străinătate.

Recenzii și note (referiri) la lucrările publicate de mine:

Emil Vrabie: *Feodor Chirilă, Probleme de sinonimie dialectală*, TUB, București, 1977, 397 p., în "Probleme de filologie rusă", București, 1978, p. 206.

Willy Birkenmaier: *Feodor Chirilă, Zuge ist die vergleichende UNtersuchung des Wortfeldes "plin de curaj"* (Feodor Chirilă, *Analiza semică a lexemelor exprimând noțiunea "plin de curaj" în limbile rusă și română*), "Probleme de filologie", București, TUB, 1978, 250 p.), în rev. "International Review of Applied Linguistic in Language Teaching", XVIII, 1, Heidelberg, 1980, p.87.

Valentina Malai: *Carte de citire – culegere de texte literare, clasele II-IV și, respectiv, clasele V-VIII pentru elevii ruși lipoveni din România* (autori: Feodor Chirilă și Ivanov Andrei, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1992 în "Tribuna învățământului", octombrie, 1992, p. 2).

Ştefan Vişovan: *Mihail Marinescu, Feodor Chirilă, Metodica predării limbii ruse Методика преподавания русского языка*, Editura Universității, București, 1993, 388 p., în "Romanoslavica", XXXI 1994, p. 259-262.

Ecaterina Fodor: *F. Chirilă, A. Ivanov, Th. Olteanu, Probleme de dialectologie. Graiurile rusești lipovenesti din România*, Editura Universității, București, 1993, 334 p., în "Romanoslavica", XXXI 1994, p.309-311.

Андрей Иванов: *К вопросу о стиле двуязычной газеты „Зори», старообрядцев, проживающих в Румынии*, "Filologie rusă", XIV, referate și comunicări, Editura Universității București, 1994, (Feodor Chirilă: p. 115-123).

Victor Vascenco: *Studii de Antropologie*, Editura Academiei Române, București, 1995, (Feodor Chirilă: p.139,152,163,164,199).

Andrei Mihei: *Feodor Chirilă, Ana Miron, Русский язык, учебник II класса для учащихся русских-липован* (Limba rusă, manual pentru clasa a II-a), EDP, 1996, în "Zorile", 2, 1996, p.7.

Ivan Evseev: *O enciclopedie a culturii ruse pentru lipoveni (Feodor Chirilă,*

Andrei Ivanov, Valenina Jercă, Manual de limbă și cultură rusă pentru elevii ruși lipoveni din clasele IX-XIII, pentru semionarii pedagogice și licee, Editura Didactică și pedagogică, 1996, 464 p.), în "Zorile", 8, 1996, pp.6 și 16.

Ivan Evseev: *Apariții editoriale: Manuale petru copiii lipoveni* (Feodor Chirilă, Ana Miron, Limba rusă, manual pentru clasa a II-a ; Limba rusă, manual pentru clasa a III-a (1996, 144 p. (1995, 127 p.) ; Feodor Chirilă, *Limba și literatura rusă rusă*, clasa a VI-a (1996, 225 p.) - manuale pentru elevii ruși lipoveni), în "Zorile", 5, 1996, p.5.

Ivan Evseev: *Apariții editoriale: Feodor Chirilă, Sintaxa frazei*, EUB, 1997, 143 p., în "Zorile", 5, 1998, p.7 și 19.

Victor Vascenco: *Comentarii și apariții lingvistice*, Editura Atos, București, 1998, (Feodor Chirilă: p.130,134,140).

Axinia Crasovschi: *În ajutorul celor ce studiază limba rusă maternă* (Feodor Chirilă, *Limba rusă, clasa a IV-a și Limba rusă, clasa a VII-a*, EDP, 1998), în, Zorile, nr.4, 1998, p. 7, 17.

Maria Dumitrescu: *Feodor Chirilă, Andrei Ivanov, Siegfried Wolf, Romeo Chivescu, Dicționar tematic rus-român (termeni și sintagme)*, Русско-румынский тематический словарь (термины и синтагмы), vol. I, 409 p., vol. II, 408 p., în "Filologie rusă", XVII, Editura Universității din București, 1999, p. 390-392.

Melania Mandas Vergu: *Primul instrument de lucru pentru elevii și studenții ruși lipoveni... și nu numai* (Feodor Chirilă, Andrei Ivanov, Siegfried Wolf, Romeo Chivescu, *Dicționar tematic rus-român (termeni și sintagme)*, în ziarul "Adevărul", 27 ianuarie 1999, p.12.

Ivan Evseev: *Apariții editoriale: Feodor Chirilă, Andrei Ivanov, Siegfried Wolf, Romeo Chivescu, Dicționarul tematic rus-român, în două volume*, 1998, 812 p.), "Zorile", 2, 1999, p.5.

Vasile Rotundu: *Un dicționar tematic rus-român (autori. Feodor Chirilă, Andrei Ivanov, Siegfried Wolf, Romeo Chivescu)*, în „Kitej-grad„, 8,1999, p. 3.

Svetlana Marchelov: *50 de ani de la înființarea Școlii pedagogice cu limbă de predare rusă din București*, în "Zorile", 8, 1999, (Feodor Chirilă: p, 1).

Vasile Rotindu: *Un manual de limbă și cultură rusă* (Феодор Кирилэ, Русский язык и русская культура, учебник VIII класса для учащихся русских-липован, EDP, 1999, 448 p.), în "Kitej-grad", martie 2000, p,10.

Ilie Danilov: *Cărți de care avem nevoie* (Феодор Кирилэ, Русский язык и русская культура, учебник VIII класса для учащихся русских-липован), EDP, 1999, 448 p.), în "Kitej-grad", martie, 2000, p.11.

Gheroghe Barbă: *Un început temeinic dus până la capăt* (Feodor Chirilă, Limba și cultura rusă - manual de clasa a VIII-a pentru elevii ruși lipoveni, în "Zorile", 2, 2000, p.7.

Radu Părpăuță: *Un manual istoric* (Feodor Chirilă, Andrei Ivanov, Valenina Jercea, *Manual de limbă și cultură rusă* pentru elevii ruși lipoveni din clasele IX-XIII, pentru seminarii pedagogice și licee, Editura Didactică și Pedagogică, 2002, 464 p,), în "Kitcj-grad", aprilie 2002, p.5.

Вохмина, Л. Л.: *Авторский коллектив под руководством Феодора Кирилэ, Комплекс учебников русского языка для учащихся русских-липован*. Издательство Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București, 1996-1998, în "Русский язык в центре Европы", 5, Ассоциация русистов Словакии, Банска Бистрица, 2002, p. 225-226.

Articole despre persoana mea în dicționarele personalităților:

KTO есть KTO в современной русистике, (WHO's WHU in Russian Linguistics), redactori: Iuri Karaulov, Arto Mustaioki, Moscova - Helsinki, 1994, (Кирилэ Феодор: с.122-123).

Axinia Hoga, *Personalia. Dicționar bibliografic*, Editura EX PONTO, Constanța, 2000, (*Chirilă Feodor*: p.58-61).

Album aniversar – 50 de ani de la înființarea Școlii pedagogice cu limba de predare rusă, ediție îngrijită de Ivan Evseev, Svetlana Moldovan, Ivan Vitizov, Editura Kriterion, București, 2000, (*Feodor Chirilă*: p.5-6; 11,18,75).

Personalia, în vol."Comunitatea Rușilor Lipoveni". Ghid de prezentare, întocmit de Svetlana Moldovan, Editura Ararat, București, 2004, Editura ARARAT, București, 2004, (Chirilă Feodor: p. 6, 8, 11, 22-23, 27-30, 47-48, 53-57, 66-67, 103-107.).

Angara Niri (Fedotova), *Scriitori ruși, Eseuri biografice (Русские писатели. Биографические эссе)*, vol I, Editura Bizantină, București, 2004, (*Feodor Chirilă*: p. 309-310).

KTO есть KTO в славистике (Personalități în slavistică), Moscova, 2005, (*Феодор Кирилэ*: с. 184-186).

Dicționarul personalităților din România, Biografi contemporne, Asociația ECO-Europa, Romanian biographic Institut, ed. 2012, (*Chirilă Feodor*: p. 105).

Sunt cunoscut în mediile universitare și științifice, în țară și străinătate, ca *filolog, lingvist, dialectolog, istoric, metodist (specialist în predarea limbilor străine), scriitor, publicist, traducător*.

Posibilități de contact: Tel.

*Adresă: București
sector 4*

25 04. 2019